Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2025)0137

Пакт за чиста промишленост

Резолюция на Европейския парламент от 19 юни 2025 г. относно Пакта за чиста промишленост (2025/2656(RSP))

Европейският парламент,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 26 февруари 2025 г., озаглавено „Пактът за чиста промишленост: Съвместна пътна карта за конкурентоспособност и декарбонизация“ (COM(2025)0085),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 26 февруари 2025 г., озаглавено „План за действие за енергия на достъпни цени Отключване на истинската стойност на нашия енергиен съюз за осигуряване на финансово достъпна, ефективно произвеждана и чиста енергия за всички европейци“ (COM(2025)0079),

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен „Бъдещето на европейската конкурентоспособност“,

– като взе предвид доклада на Енрико Лета от април 2024 г., озаглавен „Много повече от пазар“,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 29 януари 2025 г., озаглавено „Компас за конкурентоспособността на ЕС“ (COM(2025)0030),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 19 март 2025 г., озаглавено „План за действие в областта на стоманата и металите“ (COM(2025)0125),

– като взе предвид своята резолюция от 15 септември 2022 г. относно изпълнението на актуализираната нова промишлена стратегия за Европа: привеждане на разходите в съответствие с политиката[1],

– като взе предвид своята резолюция от 3 април 2025 г. относно

[1] ОВ C 125, 5.4.2023 г., стр. 124.

енергоемките отрасли[1] и свързания с нея въпрос с искане за устен отговор O-00010/2025,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),

– като взе предвид доклада на комисията по промишленост, изследвания и енергетика от 13 май 2025 г. относно електроенергийните мрежи: гръбнакът на енергийната система на ЕС,

– като взе предвид въпрос O-000020/2025 към Комисията,

– като взе предвид член 142, параграф 5 и член 136, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид предложението за резолюция на комисията по промишленост, изследвания и енергетика,

A. като има предвид, че Пактът за чиста промишленост има за цел да обедини действията в областта на климата и конкурентоспособността в една всеобхватна стратегия за растеж, насочена към подпомагане на енергоемките отрасли и сектора на чистите технологии; като има предвид, че необходимостта от това е голяма, тъй като преходът към декарбонизирана и кръгова икономика може да бъде успешен само при поддържане на конкурентоспособността;

Б. като има предвид, че Планът за действие за енергия на достъпни цени има за цел да осигури чиста енергия на достъпни цени и краткосрочно облекчение чрез намаляване на сметките за енергия, като същевременно се ускори изпълнението на структурните реформи и се укрепят нашите енергийни системи с цел смекчаване на бъдещите ценови сътресения;

В. като има предвид, че понастоящем европейската промишленост е изправена пред огромни предизвикателства, свързани с високите цени на енергията от изкопаеми горива, нелоялната международна конкуренция, загубата на работни места и недостига на умения, което води до намаляване на производството, преместване и затваряне на обекти, като по този начин се увеличава зависимостта ни от външни доставчици и се подкопава стратегическата автономност, докато иновациите, производството и свързаните с тях емисии рискуват да бъдат преместени, а не разгледани при източника;

Г. като има предвид, че европейската промишленост е готова да върви по пътя към устойчивостта, като допринася за постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г., и че една

---

[1] Приети текстове, P10_TA(2025)0065.

ориентирана към бъдещето, декарбонизирана промишлена база може да предложи значителни възможности, но проектите за декарбонизация рискуват да бъдат спрени, тъй като тяхната икономическа рентабилност в рамките на Европа вече не е гарантирана;

1. приветства Пакта за чиста промишленост като дългоочаквана първа стъпка към укрепване на промишлената конкурентоспособност и иновациите, стратегическата автономност, декарбонизацията, просперитета и чистия растеж в Европа; настоятелно призовава Комисията бързо да премине от стратегия към действие и изпълнение; признава, че предложените действия трябва да бъдат разширени с допълнителни мерки; подчертава, че стабилната и добре насочена промишлена политика е от решаващо значение за гарантиране на силна и устойчива промишлена база в Европа и за създаване и поддържане на висококачествени работни места, при същевременна декарбонизация на нашата икономика, намаляване на замърсяването и укрепване на устойчивостта на Европа;

2. приветства създаването на Банката за декарбонизация на промишлеността с цел мобилизиране на финансиране в размер на 100 милиарда евро, както и обявения пилотен проект с търг на стойност 1 милиарда евро за декарбонизация на ключови промишлени процеси в различни сектори в подкрепа на декарбонизацията и електрификацията на промишлеността; подчертава значението на увеличаването на инвестициите и достъпа до капитал за производство на чисти технологии, включително чрез допълнително финансиране чрез Фонда за иновации; призовава за по-широко участие на държавите членки в схемите за търгове като услуга; призовава за приемането на инвестиционни критерии въз основа на въздействието на въглеродните емисии, възможностите за разрастване и сигурността на доставките; подкрепя договорите за разлика в цената на въглеродните емисии за преодоляване на разликата между цената на въглеродните емисии и разходите за промишлени проекти за управление на въглеродните емисии за секторите, в които намаляването на емисиите е трудно; обмисля обособяването му като бюджетен ред за внедряване на технологии за декарбонизация на промишлеността в рамките на управлението на Фонда за конкурентоспособност;

3. подкрепя Плана за действие за енергия на достъпни цени и неговия акцент върху прилагането на структурата на пазара на електроенергия, чрез укрепването на инструменти като споразуменията за закупуване на електроенергия и двупосочните договори за разлика, за да се намали влиянието на цените на изкопаемите горива върху цените на електроенергията; приветства пилотната програма за

корпоративни споразумения за закупуване на електроенергия чрез Европейската инвестиционна банка и подчертава необходимостта от мобилизиране на споразуменията за закупуване на електроенергия за разширяване на капацитета и постигане на истинска декарбонизация; призовава Комисията да въведе инструменти за намаляване на риска с цел преодоляване на основните пречки, пред които са изправени енергоемките отрасли при подписването на споразумения за закупуване на електроенергия, по-специално споразумения за закупуване на енергия от възобновяеми източници, както и договори за разлика за намаляване на риска по отношение на потреблението за потребителите на енергия, и да проучи как да се стимулира разработването на хибридни споразумения за закупуване на електроенергия със съответстващи продукти за гъвкавост;

4. подчертава необходимостта от укрепване на енергийната инфраструктура, особено трансграничната, включително междусистемните връзки, и от завършване на енергийния съюз; призовава за постигане на амбициозен резултат от бъдещия диалог относно по-задълбочена интеграция на пазара на електроенергия, тъй като настоящата разпокъсаност на регулаторния надзор и инвестиционното планиране във всички държави членки възпрепятства интеграцията и електрификацията; призовава държавите членки, операторите на преносни системи и Комисията да стимулират трансграничната търговия с електроенергия, за да се отключат ползите от пазарната интеграция и да се подобри надеждността на доставките за всички взаимосвързани страни; настоятелно призовава държавите членки да се стремят да постигнат настоящата цел от 15% междусистемна свързаност, както е посочено в Регламент (ЕС) 2018/1999[1];

5. подчертава необходимостта от приключване на работата по преразглеждането на Директивата за данъчно облагане на

---

[1] Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

енергийните продукти и електроенергията[1], която има за цел да приведе данъчното облагане на енергийните продукти в съответствие с целите на политиката на ЕС в областта на енергетиката и климата, и да хармонизира разработването на тарифни методологии за таксите за мрежата, при условие че тези мерки не са за сметка на крайните потребители; призовава държавите членки спешно да предоставят краткосрочно облекчение на промишлеността и домакинствата, например чрез намаляване на данъците и налозите върху електроенергията и въздържане от необосновани допълнителни изисквания (свръхрегулиране от страна на законодателство на ЕС), когато това нарушава еднаквите условия на конкуренция;

6. насърчава Комисията и държавите членки да подобрят координацията на разходите за държавна помощ за общите европейски промишлени приоритети и призовава държавите членки да използват това, за да подкрепят промишлеността по пътя към чист преход, като същевременно вземат предвид различните фискални възможности; отново изтъква необходимостта от еднакви условия на конкуренция; подчертава необходимостта от по-добра координация на промишлената политика в целия Съюз, както между държавите членки, така и между държавите членки и Комисията; подкрепя разгръщането на инструмента за координация на конкурентоспособността с цел насочване и съгласуване на националните усилия; счита, че публичната подкрепа следва да допринася за запазването на работните места и промишлената дейност в Европа и че бенефициерите на тази подкрепа следва да се ангажират с гарантирането на достойни условия на труд и заетост и да участват в социалния диалог;

7. подкрепя опростяването и цифровизацията с цел ускоряване на процедурите за издаване на разрешения при същевременно зачитане на екологичните гаранции и опазване на човешкото здраве; призовава Комисията да продължи работата си за справяне с пречките пред промишления достъп до енергия и декарбонизацията на промишлеността в Акта за механизъм за ускоряване на промишлената декарбонизация, включително чрез приемането на мерки за ускоряване на правните и административните процедури, както и да оцени критериите за целеви освобождавания за строителни емисии и отлагания при чисти проекти и проекти за нулеви нетни емисии, съхранение и електроенергийни мрежи; настоятелно призовава държавите членки да подобрят административния си капацитет, за да

---

[1] Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj).

гарантират навременното обработване на разрешенията и да прилагат изцяло Директивата за енергията от възобновяеми източници[1], включително принципа за по-висш обществен интерес, и Законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии[2];

8. призовава Комисията да вземе предвид, при гарантиране както на сигурността на доставките, така и на финансовата достъпност, всички налични технологии, които допринасят за постигането на целта на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. по икономически ефективен начин в стремежа към по-чист, стабилен, сигурен и по-независим енергиен микс; признава, че енергията от възобновяеми източници, наред с ядрената енергия за онези държави членки, които решат да я използват, е от съществено значение за чист и сигурен енергиен микс; призовава Комисията да засили сътрудничеството в областта на безопасното разработване и производство на малки модулни реактори в Европа и да ускори научните изследвания в областта на ядрения синтез като бъдеща енергийна технология; приветства обявената оценка на възможността за рационализиране на лицензионните практики за нови технологии за ядрена енергия;

9. подчертава ролята на електрификацията, но отбелязва, че е необходимо значително разширяване и модернизиране на мрежите; призовава за „стратегия на ЕС за енергийна гъвкавост“ с акцент върху оптимизацията на потреблението и съхранението на енергия; приветства намерението за актуализиране на Стратегията за отопление и охлаждане и Плана за действие за електрификация; призовава Комисията да признае сектора на енергийната ефективност като ключов стратегически сектор за декарбонизацията на промишлеността и за европейската конкурентоспособност;

10. подчертава важната роля, която водородът от възобновяеми източници и водородът с ниски въглеродни емисии могат да играят за декарбонизацията на промишлеността; призовава за

---

[1] Директива (ЕС) 2023/2413 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 г. за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001, Регламент (ЕС) 2018/1999 и Директива 98/70/ЕО по отношение на насърчаването на енергията от възобновяеми източници и за отмяна на Директива (ЕС) 2015/652 на Съвета (ОВ L, 2023/2413, 31.10.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

[2] Регламент (ЕС) 2024/1735 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724 (ОВ L, 2024/1735, 28.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1735/oj).

бързо приемане и прилагане на опростено, технологично неутрално и благоприятстващо инвестициите определение за нисковъглероден водород в предстоящия делегиран регламент за допълване на Директива (ЕС) 2024/1788[1] чрез определяне на методика за оценка на намалението на емисиите на парникови газове от нисковъглеродни горива, като същевременно се гарантира, че това определение е стабилно, научно обосновано и стимулира производството и използването на водород, за да се гарантира намаляване на емисиите; подкрепя обявяването на проучване относно правилата за възобновяемите горива от небиологичен произход; настоятелно призовава Комисията да вземе предвид резултатите от това проучване и опасенията на заинтересованите страни и да предложи, когато е целесъобразно, промени в делегирания акт относно възобновяемите горива от небиологичен произход[2], за да се увеличи производството на водород от възобновяеми източници и да се намалят цените му за потребителите;

11. отново изтъква необходимостта от разработване на мерки за гарантиране на доставките на газ при намалени разходи за секторите, които не могат да разчитат в значителна степен на електрификация в краткосрочен до средносрочен план; призовава за диверсифицирани и надеждни партньорства в съответствие със сигурността и интересите на Съюза и пътната карта RePowerEU;

12. настоятелно призовава Комисията да участва в секторни диалози с промишлените отрасли, академичните среди, социалните партньори и съответните заинтересовани страни от секторите на чистите технологии и енергоемките отрасли и (трансграничните) регионални промишлени клъстери, за да се засили тяхната конкурентоспособност и да се улеснят техните пътища за преход; подчертава, че промишлените екосистеми са силно взаимосвързани и ефективни, когато затварянето на едно съоръжение засяга целия клъстер; призовава за годишен мониторинг и докладване относно конкурентоспособността и

---

[1] Директива (ЕС) 2024/1788 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. относно общите правила за вътрешните пазари за газ от възобновяеми източници, природен газ и водород, за изменение на Директива (ЕС) 2023/1791 и за отмяна на Директива 2009/73/ЕО (ОВ L, 2024/1788, 15.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

[2] Делегиран регламент (ЕС) 2023/1184 на Комисията от 10 февруари 2023 г. за допълване на Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на методология на Съюза за определяне на подробни правила за производството на възобновяеми течни и газообразни транспортни горива от небиологичен произход (ОВ L 157, 20.6.2023 г., стр. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1184/oj).

устойчивостта на нашите промишлени екосистеми и относно постигнатия напредък в рамките на стратегиите за прехода, така че инструментите да могат при необходимост да бъдат бързо адаптирани при съобразена с нуждите подкрепа;

13. подчертава, че успехът на прехода към чиста промишленост зависи от наличието на квалифицирана работна сила; призовава Комисията и държавите членки да разработят координирана стратегия за промишлени умения в съответствие с Законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии и приоритетите в областта на чистите технологии; подкрепя бързото внедряване и разширяване на академиите за промишленост с нулеви нетни емисии и центровете за високи постижения в областта на професионалното образование; насърчава използването на инструменти на ЕС като ЕСФ +, „Еразъм +“ и Фонда за справедлив преход в подкрепа на целевото повишаване на квалификациите и преквалификациите в промишлените региони в процес на трансформация, включително селските райони;

14. приветства водещите пазари за произведени в Европа чисти, кръгови и нисковъглеродни продукти; подчертава необходимостта от стимулиране на търсенето чрез обществени и частни обществени поръчки и чрез въвеждането на критерии и стандарти за устойчивост и издръжливост, когато е целесъобразно; подкрепя създаването на доброволни етикети за въглеродния интензитет за промишлени продукти (напр. за стомана и цимент), които следва да отразяват въглеродните показатели, а не технологичните отклонения, и привеждането в съответствие със съществуващото законодателство на ЕС, включително Регламента за екопроектирането на устойчиви продукти[1] и Регламента за строителните продукти[2]; призовава Комисията да проучи други изисквания, за да гарантира търсенето на чисти продукти, произведени в ЕС;

15. приветства предложените действия за стимулиране на кръговата икономика и биоикономиката чрез осигуряване на достъп до материали и ресурси; насърчава включването в Законодателния

---

[1] Регламент (ЕС) 2024/1781 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране за устойчиви продукти, за изменение на Директива (ЕС) 2020/1828 и Регламент (ЕС) 2023/1542 и за отмяна на Директива 2009/125/ЕО, (ОВ L, 2024/1781, 28.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj).

[2] Регламент (ЕС) 2024/3110 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. за определяне на хармонизирани правила за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Регламент (ЕС) № 305/2011 (ОВ L, 2024/3110, 18.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3110/oj).

акт за кръговата икономика на мерки за увеличаване на използването и финансовата достъпност на стратегическите вторични материали в рамките на ЕС, като се вземат предвид целите на Законодателния акт за суровините от критично значение[1]; подчертава необходимостта да се определят онези вторични суровини, които са стратегически и които следва да подлежат на наблюдение на износа, например стоманата и металния скрап, и да се преодолее всеки дисбаланс в тяхното предлагане и търсене, включително чрез проучване на ограничения върху износа; настоява за ефективно прилагане на Регламента относно превозите на отпадъци[2]; призовава за предвидима регулаторна рамка, която да отключи кръгови бизнес модели, особено тези, които се основават на предотвратяването на отпадъците, повторната употреба и висококачественото рециклиране;

16. подчертава необходимостта от защита на европейския пазар от нелоялна конкуренция и дъмпинг на промишления свръхкапацитет от държави извън ЕС, като се използват в пълна степен механизмите за търговска защита; призовава Комисията да приеме систематично, проактивно и пропорционално използване на инструментите за търговска защита, включително антидъмпингови и антисубсидийни разследвания; изисква укрепване на капацитета за прилагане на Регламента за чуждестранните субсидии[3] и изразява съжаление, че този инструмент все още не е задействан систематично в ключови сектори; призовава Комисията да разглежда промишления свръхкапацитет и стратегическите зависимости като основни рискове за конкуренцията, които изискват координиран отговор на равнището на ЕС и подходящи инструменти; призовава Комисията да гарантира, че не се предоставя достъп до вътрешния пазар на ЕС или до европейски промишлени проекти на участници, допринасящи за структурни нарушения на пазара или нелоялна конкуренция;

---

1 Регламент (ЕС) 2024/1252 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020 (ОВ L, 2024/1252, 3.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

2 Регламент (ЕС) 2024/1157 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. относно превозите на отпадъци и за изменение на регламенти (ЕС) № 1257/2013 и (ЕС) 2020/1056 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1013/2006 (ОВ L, 2024/1157, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1157/oj).

3 Регламент (ЕС) 2022/2560 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно чуждестранните субсидии, които нарушават вътрешния пазар (ОВ L 330, 23.12.2022 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2560/oj).

17. приветства предложеното опростяване на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) в първия пакет „Омнибус“ като важна стъпка за по-нататъшно повишаване на ефективността на МКВЕГ с цел справяне с изместването на въглеродни емисии; отново призовава за работещо решение за износа с цел справяне с риска от изместване на въглеродни емисии за стоките по МКВЕГ, изнасяни от ЕС за държави извън ЕС; изисква от Комисията да анализира внимателно рисковете, свързани с непроверени сертификати от държави извън ЕС, които биха могли да навредят на справедливостта и конкурентоспособността; приветства намерението на Комисията да представи стратегия за борба със заобикалянето на мерките преди края на годината и да обмисли възможността за разширяване на МКВЕГ, така че да обхване допълнителни сектори, като част от предстоящия преглед; подчертава значението на един ефективен МКВЕГ в контекста на постепенното премахване на безплатните квоти в системата на ЕС за търговия с емисии;

18. приветства, в контекста на изпълнението на стратегията за промишлено управление на въглеродните емисии, изграждането на икономическата обосновка за трайните поглъщания на въглерод в предстоящото (преразглеждане на) законодателство; отчита, че управлението на въглерода, включително улавянето, съхранението, транспортирането и използването му, може да бъда необходимо по отношение на секторите, в които е трудно да се намалят емисиите; подчертава необходимостта от предлагане на рамка за пазара на CO_2 за транспортиране и инфраструктура за CO_2;

19. настоятелно призовава за достъпно финансиране за МСП; приветства ускореното одобрение и отпускане на средства за инструменти като Фонда за иновации и Законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии и подчертава, че инициативата за важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ) трябва да бъде достъпна за МСП; настоятелно призовава за допълнителни подобрения и хармонизация с цел опростяване на заявленията за финансиране, намаляване на задълженията за докладване и ускоряване на разглеждането на малките проекти;

20. подчертава значението на секторните подходи за ефективно прилагане на Пакта за чиста промишленост в целия спектър от промишлени екосистеми; приветства Плана за действие в областта на промишлеността за европейския автомобилен сектор, Плана за действие в областта на стоманата и металите, обявяването на пакета за химическата промишленост, Плана за инвестиции за устойчив транспорт и Стратегията за биоикономика като ключови градивни елементи на съгласуван промишлен преход; призовава Планът за инвестиции за устойчив транспорт да включва подробни стратегии за декарбонизация,

отразяващи специфичните технологични и инвестиционни нужди за различните видове транспорт; призовава за включването на други сектори, като например европейския авиокосмически сектор и алтернативните горива, в рамките на Пакта за чиста промишленост; призовава за ясен план за действие по отношение на чистите технологии;

21. призовава своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията, на Съвета и на правителствата и парламентите на държавите членки.